

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-AR72.4

Datum: 25. juni 2009.

Original: engleski

PRED ŽALBENIM VIJEĆEM

U sastavu:

**sudija Theodor Meron, predsjedavajući
sudija Mehmet Güney
sudija Fausto Pocar
sudija Liu Daqun
sudija Andréia Vaz**

Sekretar:

g. John Hocking

Odluka od:

25. juna 2009.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO PODNESKU TUŽILAŠTVA KOJIM SE ULAŽE
ŽALBA NA ODLUKU PRETRESNOG VIJEĆA O UZP-U III –
PREDVIDIVOST**

Tužilaštvo:

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi:

g. Radovan Karadžić, *pro se*

Prijevod

1. Žalbeno vijeće Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. (dalje u tekstu: Žalbeno vijeće, odnosno Međunarodni sud) rješava po "Žalbi tužilaštva na Odluku o UZP-u III - Predvidivost" (dalje u tekstu: Žalba), koju je tužilaštvo podnijelo 13. maja 2009. Radovan Karadžić (dalje u tekstu: Karadžić) odgovorio je 25. maja 2009.,¹ a tužilaštvo je repliciralo 29. maja 2009.²

I. KONTEKST

2. Dana 27. februara 2009. tužilaštvo je podiglo treću izmijenjenu optužnicu protiv Karadžića, u kojoj se on tereti za genocid, zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja.³ U Optužnici se navodi da Karadžić snosi individualnu krivičnu odgovornost prema članu 7(1) Statuta jer je činjenjem i nečinjenjem opisanim u paragrafu 14 Optužnice planirao, podsticao, naredio, počinio i/ili pomagao i podržavao zločine za koje se tereti.⁴ U Optužnici se navodi da se riječ "počinio", u kontekstu Karadžićeve odgovornosti prema članu 7(1), odnosi na njegovo učešće u udruženom zločinačkom poduhvatu (dalje u tekstu: UZP).⁵

3. U martu 2009. Karadžić je Pretresnom vijeću III (dalje u tekstu: Pretresno vijeće) podnio niz podnesaka kojima osporava nadležnost Međunarodnog suda, u skladu s pravilom 72 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik). Među njima je, što je relevantno, bio i "Preliminarni podnesak za odbacivanje udruženog zločinačkog poduhvata III – Predvidivost" (dalje u tekstu: Podnesak), koji je podnjet 16. marta 2009.⁶

¹ Odgovor na Žalbu tužilaštva na Odluku o UZP-u III – Predvidivost, 25. maj 2009. (dalje u tekstu: Odgovor).

² Replika tužilaštva na Žalbu na Odluku o UZP-u III – Predvidivost, 29. maj 2009. (dalje u tekstu: Replika).

³ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Treća izmijenjena optužnica, 27. februar 2009. (dalje u tekstu: Optužnica), str. 1.

⁴ *Ibid.*, par. 30.

⁵ *Ibid.*, par. 5.

⁶ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Preliminarni podnesak za odbacivanje udruženog zločinačkog poduhvata III – Predvidivost, 16. mart 2009.

Prijevod

4. Dana 28. aprila 2009. Pretresno vijeće je donijelo "Odluku po šest preliminarne podnesaka kojima se osporava nadležnost",⁷ u kojoj je zajedno razmotrilo sve Karadžićeve podneske na osnovu pravila 72 Pravilnika. Pošto je donijelo zaključak da ni u jednom od podnesaka u stvari nije iznijet neki valjan prigovor na nadležnost,⁸ Pretresno vijeće je prešlo na analizu određenih pitanja, između ostalog, onih pokrenutih Podneskom, u kojima se navode nedostaci u formi Optužnice, u skladu s pravilom 72(A)(ii).⁹ U vezi s Podneskom, Pretresno vijeće je zauzelo stav da bi za subjektivno obilježje treće kategorije UZP-a (dalje u tekstu: UZP III) najprimjerenija formulacija bila "razumno predvidiv[e] posljedic[e]",¹⁰ tj. uslov "da optuženi predvidi da će se vjerovatno dogoditi zločini koji predstavljaju odstupanje",¹¹ a ne formulacija "moguća posljedica" koja je upotrijebljena u Optužnici.¹² Pretresno vijeće je odlučilo da ne odbaci terećenje odgovornošću na osnovu UZP-a III, nego da "tužiocu d[a] mogućnost da predloži izmjene kojima bi se ovaj nedostatak u formi Optužnice ispravio".¹³

5. Dana 6. maja 2009. tužilaštvo je podnijelo zahtjev da se odobri ulaganje žalbe na Oporavanu odluku, u mjeri u kojoj je njome odobren Podnesak.¹⁴ Taj zahtjev je odobren 6. maja 2009.¹⁵

II. STANDARD PREISPITIVANJA

6. Odluke pretresnih vijeća u vezi s izmjenom optužnice su diskrecione.¹⁶ Žalbeno vijeće će preinačiti diskrecionu odluku Pretresnog vijeća samo ako "utvrdi da se ta odluka (1) zasniva na netočnom tumačenju važećih pravnih odredbi; (2) zasniva na očigledno

⁷ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Odluka po šest preliminarne podnesaka kojima se osporava nadležnost, 28. april 2009. (dalje u tekstu: Pobjana odluka).

⁸ *Ibid.*, par. 33.

⁹ *Ibid.*, par. 33, 45.

¹⁰ *Ibid.*, par. 56.

¹¹ *Ibid.*, par. 55.

¹² Optužnica, par. 10; v. takođe Pobjana odluka, par. 50, 56.

¹³ Pobjana odluka, par. 57.

¹⁴ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Zahtjev tužilaštva da se odobri ulaganje žalbe na Odluku po šest preliminarne podnesaka kojima se osporava nadležnost - Predvidivost, 6. maj 2009.

¹⁵ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, statusna konferencija, 6. maj 2009., T. 227.

¹⁶ Upor. *Tužilac protiv Ante Gotovine i Tužilac protiv Ivana Čermaka i Mladena Markača*, predmeti br. IT-01-45-AR73.1, IT-03-73-AR73.1, IT-03-73-AR73.2, Odluka po interlokutornoj žalbi na Odluku Raspravnog vijeća o izmjeni optužnice i spajanju postupaka, 25. oktobar 2006., par. 6.

Prijevod

netočnom zaključku o činjenicama; ili (3) je toliko nepravedna ili nerazumna da predstavlja zloupotrebu diskrecionog prava Pretresnog vijeća".¹⁷

III. DISKUSIJA

A. Argumentacija strana u postupku

7. Tužilaštvo tvrdi da je Pretresno vijeće pogriješilo u primjeni prava kada je zaključilo da je kriterijum koji se traži za obilježje *mens rea* UZP-a III "vjerovatnost" da je počinjen zločin, a ne širi kriterijum "moguće posljedice", kako je predloženo u Optužnici. Ono tvrdi da se u praksi Žalbenog vijeća gotovo uvijek primjenjuje niži kriterijum "moguće posljedice".¹⁸ U prilog svom stavu, tužilaštvo upućuje na više drugostepenih presuda, uključujući presude u predmetima *Martić*,¹⁹ *Brđanin*,²⁰ *Stakić*,²¹ *Blaškić*,²² *Vasiljević*,²³ *Krnojelac*,²⁴ *Kvočka*²⁵ i *Deronjić*,²⁶ kao i na jednu odluku po interlokutornu odluku koju je Žalbeno vijeće donijelo u predmetu *Gotovina*.²⁷

¹⁷ *Ibid.*

¹⁸ V. Žalba, par. 5-17.

¹⁹ *Ibid.*, par. 4 fusnota 5 (gdje se citira *Tužilac protiv Milana Martića*, predmet br. IT-95-11-A, Drugostepena presuda, 8. oktobar 2008. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Martić*), par. 168); v. takođe *ibid.*, par. 6 fusnota 8 (gdje se citira Drugostepena presuda u predmetu *Martić*, par. 83).

²⁰ *Ibid.*, par. 4 fusnota 5 (gdje se citira *Tužilac protiv Radoslava Brđanina*, predmet br. IT-99-36-A, Drugostepena presuda, 3. april 2007. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Brđanin*), par. 365, 411); v. takođe *ibid.*, par. 6 fusnota 8 (gdje se citira Drugostepena presuda u predmetu *Brđanin*, par. 411).

²¹ *Ibid.*, par. 4 fusnota 5 (gdje se citira *Tužilac protiv Milomira Stakića*, predmet br. IT-97-24-A, Drugostepena presuda, 22. mart 2006. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Stakić*), par. 65); v. takođe *ibid.*, par. 6 fusnota 8 (gdje se citira Drugostepena presuda u predmetu *Stakić*, par. 87).

²² *Ibid.*, par. 4 fusnota 5, 6 fusnota 8, 7, 8 (gdje se citira *Tužilac protiv Tihomira Blaškića*, predmet br. IT-95-14-A, Drugostepena presuda, 29. juli 2004. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Blaškić*), par. 33).

²³ *Ibid.*, par. 4 fusnota 5, 6 (gdje se citira *Tužilac protiv Mitra Vasiljevića*, predmet br. IT-98-32-A, Drugostepena presuda, 25. februar 2004. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Vasiljević*), par. 101).

²⁴ *Ibid.*, par. 4 fusnota 5, 6 fusnota 8 (gdje se citira *Tužilac protiv Milorada Krnojelca*, predmet br. IT-97-25-A, Drugostepena presuda, 17. septembar 2003. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Krnojelac*), par. 32).

²⁵ *Ibid.*, par. 6 fusnota 8 (gdje se citira *Tužilac protiv Miroslava Kvočke i drugih*, predmet br. IT-98-30/1-A, Drugostepena presuda, 28. februar 2005. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Kvočka*), par. 83).

²⁶ *Ibid.*, par. 6 fusnota 8 (gdje se citira *Tužilac protiv Miroslava Deronjića*, predmet br. IT-02-61-A, Presuda po žalbi na kaznu, 20. juli 2005. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Deronjić*), par. 44).

²⁷ *Ibid.*, par. 9 (gdje se citira *Tužilac protiv Gotovine i drugih*, predmet br. IT-06-90-AR72.1, Odluka po interlokutornoj žalbi Ante Gotovine na Odluku po više podnesaka kojima se osporava nadležnost, 6. juni 2007. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Gotovina*), par. 22-24).

Prijevod

8. Tužilaštvo pokušava da ukaže na razliku između više predmeta na koje se upućuje u Oспорavanoj odluci. Konkretno, ono tvrdi da nijedan predmet na koji se upućuje radi potkrepljivanja Oспорavane odluke a u kojem je rješavalo pretresno vijeće "ne može imati prvenstvo u odnosu na praksu Žalbenog vijeća".²⁸ Ono dalje tvrdi da činjenica da se u Drugostepenoj presudi u predmetu *Martić* govori o predviđanju od strane optuženog da bi zločin "mog[ao] da [...] bude počinjen" ide u prilog "kriterijumu mogućnosti", a ne "kriterijumu vjerovatnosti" koji je prihvaćen u Oспорavanoj odluci.²⁹ Tužilaštvo tvrdi da je Drugostepena presuda u predmetu *Krstić*³⁰ dvosmislena u pogledu konkretnih pojedinosti u vezi s obilježjem *mens rea* UZP-a III i da je treba tumačiti kao da govori u prilog kriterijumu mogućnosti.³¹ Ono dalje tvrdi da je stav iz odluke Žalbenog vijeća po interlokutornoj žalbi u predmetu *Brđanin* iz 2004. godine da optuženi može biti osuđen za neki zločin na osnovu UZP-a III ako je bio svjestan "da će [biti] počinjen] zločin koji mu se stavlja na teret"³² odbačen u kasnijoj praksi Žalbenog vijeća.³³

9. Tužilaštvo traži da Žalbeno vijeće preinači Oспорavanu odluku u mjeri u kojoj se njom tužilaštvu nalaže da predloži izmjene kojima bi se formulacija obilježja *mens rea* UZP-a III u Optužnici promijenila i "traži potvrdu od Žalbenog vijeća da je u Optužnici naveden ispravan kriterijum UZP-a III".³⁴

10. Karadžić u relevantnom dijelu odgovara da praksa Žalbenog vijeća u vezi s obilježjem *mens rea* UZP-a III nije "jasna i konsistentna" i tvrdi da je Žalbeno vijeće "u 25 odsto predmeta koji su se bavili tim pitanjem izričito usvojilo kriterijum vjerovatnosti".³⁵ Konkretnije, Karadžić osporava ocjenu određene prakse Žalbenog vijeća koju je dalo tužilaštvo. On tvrdi da se u Drugostepenoj presudi u predmetu *Blaškić*, nakon analize međunarodnog prava, traži viši stepen svijesti o mogućnosti da dođe do dodatnih

²⁸ Žalba, par. 12.

²⁹ *Ibid.*, par. 13 (gdje se citira Drugostepena presuda u predmetu *Martić*, par. 83).

³⁰ *Tužilac protiv Radislava Krstića*, predmet br. IT-98-33-A, Drugostepena presuda, 19. april 2004. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Krstić*).

³¹ Žalba, par. 15.

³² *Tužilac protiv Brđanina*, predmet br. IT-99-36-A, Odluka po interlokutornoj žalbi (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Brđanin*), 19. mart 2004., par. 5; v. takođe *ibid.*, par. 6.

³³ Žalba, par. 14.

³⁴ *Ibid.*, par. 18.

³⁵ Odgovor, par. 22 (unutrašnji citati izostavljeni).

Prijevod

zločina nego što navodi tužilaštvo.³⁶ On dalje tvrdi da u Odluci u predmetu *Gotovina* "nije razmatrano pitanje" obilježja *mens rea* UZP-a III.³⁷ Karadžić tvrdi da drugostepene presude u predmetima *Krstić* i *Tadić* ne idu dosljedno u prilog kriterijumu mogućnosti³⁸ i ističe da se čak i tužilaštvo slaže da Odluka u predmetu *Brđanin* ne govori u prilog kriterijumu mogućnosti.³⁹

11. Karadžić predlaže da se navodne nedosljednosti u praksi Žalbenog vijeća riješe primjenom pristupa koji je usvojen u Drugostepenoj presudi u predmetu *Tadić*: "analiz[iranjem] relevantnih izvora međunarodnog običajnog prava",⁴⁰ pri čemu se eventualne sumnje "rješavaju u korist optuženog po principu *in dubio pro reo*".⁴¹ Kao smjernicu za eventualnu analizu međunarodnog prava, Karadžić daje pregled odabrane sudske prakse i zakonodavstva Italije, Australije, Sjedinjenih Država, Ujedinjenog Kraljevstva, Indije, Izraela, Kanade i Egipta⁴² i zaključuje da to "pokazuje da navodi [t]užilaštva o kriterijumu mogućnosti nemaju potporu u međunarodnom običajnom pravu".⁴³

12. U relevantnom dijelu svoje Replike tužilaštvo tvrdi da je Drugostepena presuda u predmetu *Blaškić* potvrdila da kod odgovornosti na osnovu UZP-a III treba da se primjenjuje kriterijum "mogućnosti".⁴⁴ Ono takođe tvrdi da se Karadžićeva analiza zakonodavstva u praksi domaćih sudova "kosi s Drugostepenom presudom u predmetu *Tadić*, u kojoj je zaključeno da među narodima svijeta nema jedinstvenog pristupa [i] koja se prvenstveno oslanjala na predmete u kojima je suđeno poslije Drugog svjetskog rata i na međunarodno zakonodavstvo".⁴⁵

³⁶ *Ibid.*, par. 16-19.

³⁷ *Ibid.*, par. 20.

³⁸ *Ibid.*, par. 24-25 (gdje se citira Drugostepena presuda u predmetu *Krstić*; *Tužilac protiv Duška Tadića*, predmet br. IT-94-1-A, Drugostepena presuda, 15. juli 1999. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Tadić*)).

³⁹ *Ibid.*, par. 23.

⁴⁰ *Ibid.*, par. 29.

⁴¹ *Ibid.*, par. 30.

⁴² *Ibid.*, par. 32-42.

⁴³ *Ibid.*, par. 43 (unutrašnji citati izostavljeni).

⁴⁴ Replika, par. 2.

⁴⁵ *Ibid.*

B. Analiza

13. Relevantni dio Oспоравane odluke usredsređen je na pitanje koji je stepen predviđanja od strane optuženog potreban da bi se zadovoljio uslov *mens rea* UZP-a III. Nakon razmatranja značenja izraza "prirodan i predvidiv" u vezi s pitanjem kako pojedinačni akter poima zločine počinjene mimo zajedničke svrhe UZP-a,⁴⁶ zaključeno je da je pri formulisanju uslova *mens rea* UZP-a III u Drugostepenoj presudi u predmetu *Tadić* "postavljen [...] uslov da optuženi predvidi da se mogu dogoditi zločini koji predstavljaju odstupanje, tj. da će se oni vjerovatno dogoditi". U nastavku je istaknuto da se, "iako je sudska praksa kasnije u više navrata upućivala na mogućnost i vjerovatnost, čini [...] da kriterij definisan u [Drugostepenoj presudi u] predmetu *Tadić* ni u jednoj fazi nije nedvosmisleno odbačen".⁴⁷

14. Međutim, kao što je napomenuto u Oспорavanoj odluci, s čim se Karadžić složio, u Drugostepenoj presudi u predmetu *Tadić* je za definisanje obilježja *mens rea* UZP-a III upotrijebljen niz različitih formulacija.⁴⁸ Nekoliko tih formulacija više ide u prilog kriterijumu mogućnosti, nego kriterijumu vjerovatnosti. Na primjer, u jednom paragrafu Drugostepene presude u predmetu *Tadić* obilježje *mens rea* UZP-a III je djelimično definisano kao uslov "predvidivost[i] mogućeg počinjenja, od strane drugih pripadnika grupe, krivičnih djela koja ne predstavljaju cilj zajedničke zločinačke nakane",⁴⁹ dok se u jednom drugom paragrafu taj uslov djelimično sažima ovako: "bilo [je] predvidivo da će jedan ili drugi pripadnici grupe počiniti [...] krivično djelo".⁵⁰ Iz tih različitih formulacija iznijetih u Drugostepenoj presudi u predmetu *Tadić* u najmanju ruku slijedi da u njoj kriterijum vjerovatnosti nije definitivno postavljen kao uslov *mens rea* UZP-a III.⁵¹

⁴⁶ Pobijana odluka, par. 46-48, 56 (navodnici izostavljeni); v. takođe Drugostepena presuda u predmetu *Tadić*, par. 204; Drugostepena presuda u predmetu *Kvočka*, par. 86.

⁴⁷ Pobijana odluka, par. 55.

⁴⁸ V. Pobijana odluka, par. 49-50, Odgovor, par. 29.

⁴⁹ Drugostepena presuda u predmetu *Tadić*, par. 220.

⁵⁰ *Ibid.*, par. 228 (naglasak izostavljen).

⁵¹ U mjeri u kojoj se u Oспорavanoj odluci sugerše da je u paragrafu 232 Drugostepene presude u predmetu *Tadić*, gdje se kaže da je Tadić "bio svjestan da akcije grupe kojoj je pripadao mogu vjerovatno dovesti do [...] ubistava", definitivno usvojen kriterijum vjerovatnosti, v. par. 50, ta odluka je, po svemu sudeći, pogrešna. U činjeničnim zaključcima Žalbenog vijeća je pokazano da je Tadić zadovoljio kriterijum za *mens rea* UZP-a III ili više od toga, ali nije dat konačni zaključak o tome gdje bi taj kriterijum bio smješten na nekoj skali vjerovatnosti.

Prijevod

15. Dok Drugostepena presuda u predmetu *Tadić* ne daje odgovor na pitanje kojeg stepena vjerovatnosti da će doći do zločina koji predstavljaju odstupanje akter mora biti svjestan da bi mogao biti osuđen na osnovu UZP-a III, kasnija praksa Žalbenog vijeća ga daje. Na primjer, u Drugostepenoj presudi u predmetu *Brđanin* dato je sljedeće objašnjenje:

[u slučaju] zločin[a] koji prevazilaze okvir tog cilja, optuženom se može pripisati odgovornost i za te zločine, pod uslovom da je učestvovao u zajedničkom zločinačkom cilju posjedujući traženu namjeru i ako je, u okolnostima predmeta, (i) bilo predvidivo da bi takav zločin mog[ao] [biti] izvrš[en] [...] [radi] izvršenj[a] *actus reus*-a za zločine koji su dio zajedničkog cilja, i (ii) ako je optuženi svojom voljom prihvatio tu mogućnost – tj. kada je optuženi, svjestan da je taj zločin *moгуća* posljedica provođenja dotičnog poduhvata, odlučio da učestvuje u njemu.⁵²

Šire gledano, u znatnom broju drugostepenih presuda usvojene su formulacije koje govore u prilog kriterijumu mogućnosti, a ne vjerovatnosti. Tako drugostepene presude u predmetima *Vasiljević*, *Brđanin*, *Stakić*, *Blaškić*, *Martić* i *Krnojelac* pri definisanju uslova *mens rea* UZP-a III koriste formulaciju iz Drugostepene presude u predmetu *Tadić*, "predvidivo da će [biti] poči[njeno] takvo krivično djelo".⁵³ U većini tih drugostepenih presuda se takođe objašnjava da se akter smatra odgovornim za zločin čak i onda ako zna da je počinjenje takvog zločina tek "moгуća posljedica" izvršenja zajedničke svrhe.⁵⁴

16. Veliki dio sudske prakse na koju se Karadžić poziva u prilog kriterijumu vjerovatnosti ne potkrepljuje njegovu tvrdnju ili je, u najmanju ruku, dvosmislen.⁵⁵ Tako se u Drugostepenoj presudi u predmetu *Blakšić*, za koju Karadžić tvrdi da "odbacuje niži kriterijum *mens rea* koji predlaže [t]užilaštvo",⁵⁶ u vezi s obilježjem *mens rea* UZP-a III

⁵² Drugostepena presuda u predmetu *Brđanin*, par. 411 (naglasak dodat). V. takođe *ibid.*, par. 365.

⁵³ Drugostepena presuda u predmetu *Vasiljević*, par. 101; Drugostepena presuda u predmetu *Brđanin*, par. 365, 411; Drugostepena presuda u predmetu *Stakić*, par. 65; Drugostepena presuda u predmetu *Blaškić*, par. 33; Drugostepena presuda u predmetu *Martić*, par. 168; Drugostepena presuda u predmetu *Krnojelac*, par. 32 (naglasak, citati i navodi izostavljeni). V. takođe Drugostepena presuda u predmetu *Kvočka*, par. 83.

⁵⁴ Drugostepena presuda u predmetu *Vasiljević*, par. 101; Drugostepena presuda u predmetu *Brđanin*, par. 411; Drugostepena presuda u predmetu *Stakić*, par. 87; Drugostepena presuda u predmetu *Blaškić*, par. 33. V. takođe Drugostepena presuda u predmetu *Deronjić*, par. 44.

⁵⁵ Karadžić ispravno tvrdi da Odluka u predmetu *Gotovina* nije relevantna za utvrđivanje kriterijuma *mens rea* koji se traži za UZP III, v. Odgovor, par. 20. U Odluci u predmetu *Gotovina* samo je iznijeto mišljenje da konkretne pojedinosti u vezi s obilježjem *mens rea* UZP-a III ne predstavljaju pitanje koje se tiče nadležnosti, v. par. 24. Prema tome, ta odluka ne govori ni u prilog Karadžićevim tvrdnjama ni u prilog tvrdnjama tužilaštva.

⁵⁶ Odgovor, par. 16 (naglasak izostavljen).

Prijevod

u stvari kaže da se "akter može smatrati krivično odgovornim za krivično djelo koje je izvan prvobitno zamišljenog poduhvata, čak i onda kad je on samo znao da je počinjenje takvog krivičnog djela tek moguća posljedica, a ne da postoji znatna mogućnost da će do njega doći".⁵⁷ Karadžić takođe pogrešno tvrdi da se Drugostepena presuda u predmetu *Krstić* kosi s "kriterijumom mogućnosti". Žalbeno vijeće je pri definisanju obilježja *mens rea* UZP-a III upotrijebilo dvosmisleni frazu "vjerovatnos[t] da [...] on [može] rezultirati [drugim] djelima",⁵⁸ koja je potencijalno u skladu s kriterijumom mogućnosti, posebno u kontekstu ranijih i kasnijih drugostepenih presuda.⁵⁹

17. I tužilaštvo i Karadžić se slažu da je u Odluci u predmetu *Brđanin* prihvaćen kriterijum vjerovatnosti.⁶⁰ Međutim, taj pristup je implicitno odbačen u kasnijoj praksi Žalbenog vijeća, između ostalog, u drugostepenim presudama u predmetima *Brđanin* i *Blaškić*.⁶¹

18. Pregled prakse Žalbenog vijeća ubjedljivo pokazuje da se za obilježje *mens rea* UZP-a III ne traži "vjerovatnost" da će doći do zločina. Prema tome, nema potrebe da se razmatraju Karadžićeve tvrdnje u vezi s međunarodnim običajnim pravom. Međutim, valja napomenuti da se "kriterijum mogućnosti" ne može zadovoljiti ako je vjerovatnost neuvjerljivo mala. Posmatrano na skali vjerovatnosti, kriterijumom *mens rea* UZP-a III se ne traži svijest o tome da će *vjerovatno* biti počinjen zločin koji predstavlja odstupanje; međutim, njime se traži da mogućnost počinjenja zločina bude dovoljno znatna da je optuženi može predvidjeti. U Optužnici se navodi upravo takav kriterijum.⁶²

19. Shodno tome, Žalbeno vijeće smatra da je Pretresno vijeće pogriješilo kada je u Osporavanoj odluci zaključilo da je formulacija obilježja *mens rea* UZP-a III iz Optužnice pogrešna i naložilo da se Optužnica izmjeni.

⁵⁷ Drugostepena presuda u predmetu *Blaškić*, par. 33.

⁵⁸ Drugostepena presuda u predmetu *Krstić*, par. 150 (naglasak dodat).

⁵⁹ Za razliku od Karadžićevih tvrdnji, Odgovor, par. 24, u paragrafu 147 Drugostepene presude u predmetu *Krstić* se samo navodi u kojoj je mjeri Krstić bio siguran u svoja saznanja, a ne daje se definicija najnižeg stepena koji se traži za uslov *mens rea* UZP-a III.

⁶⁰ V. Žalba, par. 14; Odgovor, par. 23; v. takođe Odluka u predmetu *Brđanin*, par. 5.

⁶¹ Drugostepena presuda u predmetu *Brđanin*, par. 365; Drugostepena presuda u predmetu *Blaškić*, par. 33.

⁶² Upor. Drugostepena presuda u predmetu *Tadić*, par. 204; Drugostepena presuda u predmetu *Kvočka*, par. 86; Pobijana odluka, par. 56.

Prijevod

IV. DISPOZITIV

20. Iz gore navedenih razloga, Žalbeno vijeće **ODOBRAVA** Žalbu.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

Dana 25. juna 2009.

U Haagu, Nizozemska

/potpis na originalu/
sudija Theodor Meron, predsjedavajući

[pečat Međunarodnog suda]